

ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ПРИНЦИПІВ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

У роботі розглянуто принципи здоров'язбереження учнів. Представлено здоров'язбережувальні умови використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі. Окреслено вимоги до організації приміщення, робочого місця та діяльності учнів. Запропоновано методи комплексного впливу на проблему.

Ключові слова: здоров'язбереження, інформаційно-комунікаційні технології, учні.

Основними тенденціями сьогодення є інформатизація та цифровізація усіх сфер життєдіяльності людини та суспільства: освіти, науки, виробництва. Стратегії впровадження окремих інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) та цифрових технологій здебільшого залежать від економічного розвитку країни. Зазначені процеси призводить до трансформації усіх компонентів галузі, наразі змін зазнає і система освіти. Використання сучасного обладнання, програмного забезпечення, створення електронних освітніх ресурсів та онлайн інструментів, популяризація дистанційного навчання сприяють підвищенню якості, ефективності та доступності навчання.

Однак, існує протиріччя між позитивними можливостями, що відкривають ІКТ в освіті та ризиками негативного впливу, які можуть спричинювати ці технології на дитячий організм.

Інформатизація освітнього процесу та здоров'язбереження учнів взаємопов'язані між собою. Питання збереження здоров'я при використанні ІКТ висвітлені в роботах Мухаметзянова І. Ш. [1], Польки Н. С., Думанського В. Ю., Біткіна С. В., Думанського Ю. Д. [2] та ін.

Освіта має відігравати особливу роль у формуванні пріоритету цінностей здоров'я та здорового способу у підростаючого покоління. Об'єднання зусиль суб'єктів освітнього процесу сприятиме формуванню дитячої мотивації до збереження здоров'я.

У роботі [3] здоров'язбереження визначено як спеціально організований освітній процес, що передбачає єдність суб'єктів освітнього процесу в дотриманні низки організаційно-педагогічних умов,

спрямованих на збереження фізичного й психічного здоров'я учнів, або його покращення, та збереження стійкої працездатності.

Створення здоров'язбережувального освітнього середовища в закладах загальної середньої освіти передуює формуванню принципів збереження здоров'я, вихованню відповідального ставлення до свого здоров'я та оточуючих, самовдосконаленню фізичних, психічних і розумових здібностей.

Невід'ємною умовою здоров'язбережувального освітнього середовища при організації навчального процесу з використанням ІКТ є забезпечення здоров'язбережувальних умов задля стійкої працездатності учнів, попередженню втоми та уникненню негативних впливів. Основні вимоги, які необхідно враховувати, представлені на рис. 1.

Рис. 1. Умови здоров'язбережувального використання ІКТ

Для комплексного впливу на проблему пропонується на постійній основі проведення бесід, тренінгів, дискусій з учнями. Методи та засоби подання інформації мають залежати від вікових особливостей слухачів. Доцільно розглядати здоров'язбережувальні принципи використання ІКТ під час вивчення різних предметів.

Впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в епоху цифровізації передує використанню сучасних технологій у багатьох сферах суспільства та відкриває великі можливості для вдосконалення освітнього процесу. Однак, існують певні протиріччя між інтенсивним використанням ІКТ та збереженням здоров'я дітей. Тому, виникає необхідність у формуванні пріоритету цінностей здоров'я у підростаючого покоління, зокрема здоров'язбережувальних принципів використання ІКТ. Забезпечення здоров'язбережувальних умов сприятиме подовженню періоду стійкої працездатності та зменшенню негативних впливів на здоров'я учнів.

Використані джерела

1. Мухаметзянов И. Ш. (2018). Современные подходы к оптимизации информационного образовательного пространства обучаемого. *Информатика и образование*. №5. С. 55–60.
2. Полька Н. С., Думанський В. Ю., Біткін С. В. та ін. (2015). Гігієнічна оцінка електромагнітного випромінювання, що створюється WI-FI засобами, та медико-профілактичні вимоги до їх використання в навчальному процесі загальноосвітніх закладів. *Гігієна населених місць*. №66. С. 132–141.
3. Сухіх А. С. (2018). Здоров'язбережувальне використання програмно-апаратних засобів учнями 5–9 класів у закладах загальної середньої освіти : монографія. Теорія та методика навчання математики, фізики, інформатики. Кривий Ріг : Видавничий відділ Криворізького національного університету. Т. XVI. Випуск 2 (45) : Спецвипуск «Монографія у журналі». 250 с.

Sukhikh A. S.

FORMATION OF HEALTH-SAVING PRINCIPLES OF USE OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES

The paper describes the basic principles of student health-saving. The article presents the health-saving conditions for the use of information and communication technologies in the educational process. Requirements for the organization of the premises, workplace and activities of students are outlined. The methods of complex influence on the problem are offered.

Keywords: *health-saving, information and communication technologies, students.*

Стаття надійшла до редакції 12.04.2020 р.